

Иж. Касу. суда 1894. др. 184.
Уврдено у нови инвентар бр. 2867
1 јануара 1892 год.
Београд.

У ИМЕ
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
АЛЕКСАНДРА I.
по милости божјој и вољи народној
Краља Србије
МИ КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА
Скупштина, сазвана у други редовни сазив прве периоде,
РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂЕУЈЕМО:

**ЗАКОН
о
ПОРОТИ**

I. Установа поротнога суда.

Члан 1.

Поред државних првостепених судова, постоји
у Србији, у смислу члана 149. Устава, за извесна
кривична дела поротни суд.

Поротни суд, у границама овога закона, суди
по савести и личном уверењу.

II. Избор поротника.

Члан 2.

Поротник може бити сваки српски грађанин,
који у време избора поротника има најмање 30

година живота, и плаћа најмање петнаест динара непосредне порезе, и који стално живи у истој општини пет година.

Члан 3.

Поротници не могу бити:

1. Они, који код других служе за плату или издржање, као: слуге, калфе и т. д.

2. Они, који не уживају грађанска права; који су ма кад судом осуђивани за кривице због користољубља; који су због недостатка доказа за слична дела ослобођени, или који стоје под надзором полицијским.

3. Они, који не би могли вршити судску дужност због каквих телесних недостатака, као што су: слепи, глуви, неми, или који не знају српски говорити.

4. Они, који су под старатељством или стечијштем, или који раде под туђом фирмом; и

5. Они, који су под ислеђењем за бешчасна дела.

Члан 4.

Због свога службеног положаја и све докле то траје, не могу такође бити поротници:

1. Државни министри;

2. Судски и полициски чиновници и право-заступници;

3. Свештеници свих вероисповести; и

4. Војници стајаће војске.

Члан 5.

Исто тако могу се те дужности не примити и они, који су у течају једне године најмање дванаест дана као поротници заседавали; и они

који би слабошћу и дуготрајном болешћу спречени били, да дужност поротника отправљају.

Члан 6.

Поротнике бирају општински одбори у првој половини месеца новембра сваке године. Председник општинског суда, или његов заменик, дужан је старати се, да се избори поротника изврше најдаље до 15 новембра закључно; иначе казниће га надзорна власт новчано са 20—50 динара.

Противу осуде може се жалба поднети Државном Савету у року од три дана по саопштењу осуде. Жалба се предаје власти, која је осуду изрекла.

Члан 7.

Општине, које немају више од 200 пореских глава, изабраће 20 поротника; а остale веће општине на сваку даљу стотину пореских глава изабраће још двојицу поротника.

Вароши, у којима је столица првостепеног суда, бирају по 40; а варош Београд 80 поротника.

Списак овако изабраних поротника, у коме ће се назначити име и презиме поротника, њихово занимање, место одакле су, године живота, количина годишње непосредне порезе и дан избора, изложиће се одмах јавности у општинском суду.

Противу овога избора, у року од пет дана по његовој објави, има право жалбе сваки грађанин, који по закону о општинама има право учешћа у донашању зборских одлука.

Жалба се подноси, непосредно општинском суду или надлежном првостепеном суду и за пет дана од пријема њеног суд ће првостепени издати решење, које је извршно.

За овим ће општински суд списак поротника најдаље за пет дана, од када је избор поротника остао у важности, доставити првостепеном суду. Жалбе, изјављене по овоме члану, не подлеже плаћању таксе.

Ако који од изабраних поротника у току године умре или наступи случај предвиђени у чл. 3. и 4. овог закона, општински суд дужан је одмах а најдаље за десет дана поступити по чл. 7. овог закона и новим избором попунити овим законом одређени број поротника.

Члан 8.

Поротник, кад суди, добија дневно по 6 (шест) динара у име дангубе. Овај трошак издаје првостепени суд поротницима одмах из суме одређене буџетом окружних скупштина; а исти трошак пада на терет окривљенога, ако се овај огласи за крива и ако имадне од куда да га плати; немадне ли, онда плаћа село, варошица или варош, одакле је оптужени.

Ако оптужени не буде осуђен или нема сталног места пребивања, онда трошак овај пада на терет среза или вароши где је кривица учињена.

III. Састав поротног суда.

Члан 9.

Поротни суд састоји се из тројице државних судија и ~~две~~^{од} поротника. Поротнике бира првостепени суд коцком и то: једног из општине одакле је оптужени, једног из општине, у којој је кривица учињена, ~~а~~ двојицу из места првостепеног суда, па онај начин, као што је у чл. 17. овога закона определено.

Исто тако бирају се коцком и државне судије, изузимајући председника суда, у судовима, где има довољан број судија. Извлачење коцке за државне судије врши се на дан суђења у присуству државног тужиоца и оптуженога.

Ако се не би могли брати поротници из општине из које је оптужени или из општине, у којој је кривица учињена, за то, што има више оптужених, а сви нису из једне општине, или што дотичне општине не долазе у опсег првостепеног суда, где се поротни суд саставља, или што су кривице учињене у разним општинама, онда се број поротника попуњава из листе поротника општине, где је столица првостепеног суда.

Члан 10.

Поротник, који у одређено време не дође на дужност, казниће се новчано од 20 до 50 динара; и ову казну, по претходном саслушању изрицаће суд, ако се поротник не оправда. Судско решење о томе одмах је извршно.

Члан 11.

Сваком поротнику, кад први пут у дужност ступи, председник суда представиће важност заклетве, па ће онда поротник метнути десну руку на јеванђеље, а ако је друге вере, дигнуће је у вис и заклеће се овако:

«Заклињем се јединим Богом и свим, што ми је по мом закону најсветије и на овом свету најмилије, да ћу поверену ми дужност поротничку у суду верно испуњавати, да ћу при сваком делу, за које се као поротник позвао будем, судско истење пажљиво пратити, појављене доказе у корист оптуженога и против оптуженога савесно испитати и при решавању дати гласа по своме сопственом

уверењу, основаноме на извиђењу и познавању ствари, а не по мрзости, наклоности, наговору или из страха; и како право радио, онако ми Бог помогао."

Они пак, за које би суд званично знао, да су се једном заклели на ову дужност, пеће другу заклетву полагати, него ће вредети она, коју су преће положили и на коју ће их само председник суда подсетити.

IV. Надлежност поротног суда.

Члан 12.

Поротни суд судиће ове кривице:

1. Опасне крађе — §§. 223., 223. а., 223. б., кривичног законика;
2. Разбојништва — §§. 237., 238., 239., 240., 241., 242., 245., и 250. кривичног законика;
3. Паљевине — §§. 295., 296., 297., 298. и 299. кривичног законика; и
4. Повреде или поништај туђих ствари — §§. 289. и 291. кривичног каконика, у вредности преко 100 — сто — динара.

Овде се неће гледати на то, да ли су ова дела извршена или само покушана.

Члан 13.

Ако се код кога стекне више кривица, које једним делом иду у надлежност других судова и ако су сва та дела била предмет једног извиђања и суђења, то ће се надлежност поротних судова простирати и на њих.

Прикривачима §§. 49—51 и §§. 250. а. и 250. б. кривичног законика, — судиће онај суд, који суди и главнога кривца.

Члан 14.

Кад суд прими тужбу од истедне власти, размотриће и видеће је ли кривично дело извиђено, па ако нађе да није, онда ће суд учинити потребно дослеђење. Нађе ли да се нема шта више извиђати, решиће, да ли дело иде у надлежност поротног суда, или не. И против овога решења може се жалба изјавити за три дана.

Члан 15.

По што постане извршно решење, којим је наређено да се оптужени преда поротном суду, државни ће тужилац поднети суду списак доказа, који ће се за претрес набавити или том приликом изнети.

Најмање на осам дана пре главног претреса предаће се оптуженоме и његовом браниоцу списак свију доказних срестава, а у једно ће му се дозволити да предложи суду, да се попуне или умноже доказна срества. О таквим предлозима решаваће првостепени суд. Ти предлози морају се поднети најмање на три дана пре главног претреса: Доцније се то неће моћи учинити, ван ако до каже, да за њих раније није знао.

Суд може одбацити те предлоге, кад би се основана сумња показала, да се тим неће моћи добити важне последице за сам доказ, него би се на тај начин само главни претрес развукao, кад би предлог уважен био. Али ако би оптужени такав предлог учинио на главном претресу, онда о његовој умесности или одбачењу решава цео поротни суд.

Члан 16.

Она доказна срества, која нису у списку осачена, не могу се на штету оптуженога упо-

требити на претресу Ну ако би за резултат суђења, по оцени државних судија, било од важности њихово ислеђење и употреба, то ће се по решењу државних судија претрес одложити. Предлог за овако одлагање може чинити сваки члан поротног суда и државни и приватни тужилац. Исто тако претрес ће се увек одложити, кад то оптужени захтева у цељи, да изнете нове доказе, који иду на његову олакшицу, обистини, ако би поротни суд нашао, да би изнета факта као доказана, била од утицаја на одлуку поротног суда; или ако би то оптужени због недоласка сведока затражио, па би, по оцени државних судија, овако тражење са обзиром на важност сведочаба било од утицаја.

Члан 17.

Првостепени суд, кад кривица за претрес буде готова, саопштиће оптуженоме и његовоме брачној пари, државном и приватном тужиоцу, сва имена поротника из списка оних општина, из којих ће се састав поротног суда извршити; и сваки од њих има права избацити по двојицу поротника, не казујући узрок одбачаја. Ако има више оптужених или приватних тужилаца, онда сви скупа оптужени или приватни тужиоци могу одбацити по четири поротника. А у исто време оптужени, државни и приватни тужилац могу чинити изузећа противу поротника, прописана законом о поступку судском у кривичним делима. Ну ово су дужни учинити одмах, а најдаље за 24 сата по саопштењу, изузимајући случај, кад се узрок за исхучење доцније појавио.

Кад се ово изврши, првостепени ће суд из осталог броја неизузетих поротника све три општине изабрати и то: из општине одакле је оптужени и општине у којој је кривица учињена по

два, (а из општине у којој је првостепени суд, четири) — свега ~~есам~~ поротника. Ако је оптужени учинио кривицу у својој општини, онда се из исте општине бира четири поротника. Ових ~~есам~~ поротника суд ће позвати на дан одређени за извиђање и суђење.

Од ових ~~есам~~ поротника суд ће на дан претresa извлачењем коцке у присуству оптуженога, приватног и државног тужиоца (изабрати, ~~четири~~ поротника за суђење. Остали се одмах отпуштају са правом на трошак и дангубу по чл. 8. овог закона.

О извршеном избору саставља се записник и придаје се актима дотичне кривице.

Члан 18.

Ако би који од изабраних и на претрес позваних на вучење коцке поротника по чл. 17. овога закона, изостао, првостепени ће суд у томе случају недовољан број поротника изабрати и попунити из списка општине, у којој је првостепени суд, да се не би само због тога други претрес одрживао.

Члан 19.

Ако услед примене чл. 17. овог закона не буде довољан број поротника из једнога саопштеног списка, онда ће се недовољан број попунити поротницима из места првостепеног суда.

V. Извиђање у поротном суду.

Члан 20.

Главни претрес отпочеће са читањем решења, којим се оптужени предаје поротном суду на суђење.

Извиђањем на претресу управљаће председник суда или председавајући судија. Но поротници, који су на претрес позвати могу такође као и државне судије чинити питања оптуженоме, сведоцима и вештацима, преко председника или председавајућег судије.

У саветовању пак и решавању и поротници онолико ће само учествовати, колико је овим законом прописано.

Члан 21.

Сведоци ће се пре почетка седнице прозвати. Ако који сведок не буде дошао, опет ће се његов исказ пред поротним судом прочитати.

Члан 22.

По што се сведоци позову, упутиће се у собу за њих одређену. Сведок, који је испитан, неће се смети са неиспитаним сведоцима састајати ни разговарати.

Члан 23.

Сведоци ће се код суда само на главном претресу заклињати, а код исследне власти само у случају §. 111, крив. поступка.

Сведоци ће председник ради саслушања позивати у заседању једног по једног и по реду, како сам буде налазио, потсетивши сваког сведока пре него што би овај своју сведоцбу исказао, да праву истину искаже, па ако каквих законих препека не буде, он ће га по том и заклети. Ну, ако оптужени, државни и приватни тужилац пристану да се не куну, онда суд неће сведока заклињати.

Члан 24.

Пре него што сведок положи заклетву, председник ће упитати оптуженог, државног и приватног тужиоца, да ли они имају каквога изузетка противу сведока и чиме их доказују. Изузетка, која су страни позната, али их она није хтела показати, сматраће се као да не постоје.

Ако би се изузетка за то чинила, што се мисли, да се сведоку у оште веровати не може, а не за то, што сведок не би био слободан да под заклетвом сведочи, или што његов исказ не би могао имати вредности неизузетног и способног сведока, онда се на њих неће никад пажња обраћати, него ће се сведок по закључењу судском заклети на свој исказ.

Члан 25.

По што председник саслуша сведока, онда ће и државне судије и поротници и државни тужилац и оптужени, а поред овога и његов бранилац, моћи сведоцима да стављају питања преко председника.

Сведок ће се увек усмено саслушати пре него што се његова ранија сведоцба на претресу прочита.

Председник ће моћи забранити државном тужиоцу, оптуженоме и његовом браниоцу, да чине питања, за које он (председник) нађе да су неупутна. Ну због тога, што такво питање не би било од вредности, председник га неће моћи забранити.

Члан 26.

Ако оптужени на главном претресу потпуно призна све, за шта се оптужује, па ако се ни са које стране, па ни од поротника противу тога признања ништа не примети, онда ће престати свако даље испитивање сведока и доказивање.

Члан 27.

При решавању питања о кривици, поротици учествују у саветовању и закључењу као и судије. Уверење своје о томе: је ли оптужени доиста крив, или није крив, црпеће из доказа, који су на главном претресу извиђени и из познавања ствари.

Решавање пак о томе, који се прописи кривичног законика имају применити на дело и околности, које су по укупном закључењу, поротног суда нађене да постоје, као и у случају осуде каква се и колика се казна одредити има, и шта оптуженом служи за олакшавну или отежавну околност, — припада државним судијама без поротника.

Исто тако и питање о накнади штете, ако би се имало уз кривицу решавати, као и о траженим трошковима, решаваће само државне судије.

Члан 28.

Саветовање и гласање бива тајно.

Саветовањем руководиће председник или председавајући судија. Гласаће се по обичним правилима. ~~не~~ поротници глас дати, после ~~дан~~ судије, за тим ~~не~~ други поротници ~~и~~ на после председник или председавајући судија.

Члан 29.

За сваки закључак поротнога суда, који би за оптуженога био штетан, потребна је проста већина гласова.

Члан 30.

Поротници и државне судије решавају заједнички само питање о томе, је ли оптужени крив или не, држећи се при томе строго уверења, које су дужни да прибаве из укупног ислеђења и при-

браних доказа, као и познавања ствари. Ну ипак дужни су, да при саветовању покажу своје разлоге, на којима мишљење своје оснивају.

Сва остала питања, у колико то нарочитим одредбама овога закона није другаче наређено, припадају надлежности само државних судија.

Члан 31.

Сваку пресуду и решење суд ће заједно са разлогима написмено ставити и потписом својим одостоверити. При саставу разлога у закључењу имаће се на уму и у исто закључење унети оне побуде, које су према члану 27. овог закона државне судије и поротници, при саветовању и гласању за своје мишљење показали.

Одвојена мишљења поротника написмено не стављају се и не потписују.

Члан 32.

Председник или председавајући судија објавиће у јавној седници одлуку у присуству судија и поротника истога дана кад је претрес закључен, па ма у које доба то било.

Састав и објава побуда — цела пресуда — може и за доцније који дан остати, али то не може бити више од седам дана.

Члан 33.

Одлука поротнога суда не вреди, ако би се оснивала на доказима, који на главном претресу нису показани.

Члан 34.

Ако би на главном претресу наступио случај §. 209. крив. поступка и показано дело не би подлежало извиђању и суђењу поротнога суда, онда ће саме државне судије са искључењем поротника дотично кривично дело расправити.

VII. О жалби.

Члан 35.

Противу пресуда и решења поротнога суда можи ће се жалба изјавити само Касационом суду.

Члан 36.

Жалба се не може оснивати на томе, да на главноме претресу изнесени доказ није потпун или да није доволан, па да се за то не може узети ни да је доказано, да је оптужени доиста крив.

Члан 37.

Оптужени, његов бранилац, приватни и државни тужилац могу се у року од пет дана, по саопштењу пресуде, жалити Касационом суду, кад год налазе, да је поротни суд поступио противно одредбама овога закона.

Жалба се подноси суду, који је пресуду изрекао.

Члан 38.

Ако Касациони суд нађе, да је жалба основана, уништиће закључење поротног суда па и цео поступак, ако нађе, да је и овај неправilan, и наредиће ново ислеђење или нов претрес.

У овом случају дело ће извиђати и судити исте судије и поротници, ма да би поротницима рок истекао.

Члан 39.

Ако је жалба на то управљена, да је материјални закон погрешно примењен на дела и околности, за које се по укупном закључењу поротнога суда нашло да постоје, онда ће Касациони суд у своме решењу то нарочито исказати и ствар истоме суду вратити, да само друго за-

кључење изрече према ономе и на основу онога, што је признато да постоји.

У оваком случају, и ако нижи суд усвоји примедбе Касационога суда, одредиће нов претрес, на који ће позвати само државног и приватног тужиоца, оптуженога и његовог браниоца, преслушати их и другу пресуду изрећи.

Члан 40.

И против другог закључења судског под горњим претпоставкама може се жалба изјавити, но само у онолико, у колико се буде тицало новога поступка или новога закључења судског.

VIII. Закључна наређења.

Члан 41.

Сва кривична дела, која подлеже суђењу поротнога суда, а затеку се непресуђена код првостепених судова, расправиће се по прописима овога закона.

Члан 42.

Поротници по овоме закону имају се изабрати најдаље за месец дана, од дана кад овај закон ступи у живот. А до тога времена за суђење узимаће се поротници у овој години изабрани.

Члан 43.

За све, што овим законом није друкчије наређено, о делима, која пред поротни суд долазе, вреде наређења крив. поступка.

Члан 44.

Овим законом укида се закон о пороти од 21. Октобра 1871. године.

Овај закон ступа у живот од дана кад га Краљ потпише.

Препоручујемо свима нашим министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

31. Марта 1892. год.
у Београду.

Јов. Ристић с. р.
К. С. Протић с. р.
Ј. Бели-Марковић с. р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
министар праздне,

М. Кр. Ђорђевић с. р.

Председник министарског савета
министар иностраних дела
и заступник

министра финансија,
Ник. П. Пашић с. р.

Министар грађевина,
П. Велимировић с. р.

Министар
унутрашњих дела,
Св. Милосављевић с. р.

Министар војни,
генерал-штабни пуковник
Д. Ђурић с. р.

Министар правде и заступник
министра просвете и
црквених послова
М. Кр. Ђорђевић с. р.

Министар
народне привреде,
И. М. Душманић с. р.

У ИМЕ
ВЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
АЛЕКСАНДРА I.

по милости божјој и вољи народној
Краља Србије
МИ КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА
Скупштина, сазvana у други редован сазив прве периоде,
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН о НАКНАДИ ШТЕТЕ УЧИЊЕНЕ ЗЛОНAMЕРНОМ ПАЉЕ- ВИНОМ И НАМЕРНИМ ПРОТИВЗАКОНИМ ПОНИШТАЈЕМ СТВАРИ.

Члан 1.

Сваку штету учињену злонамерном паљевином и намерним против законим поништајем необезбеђених ствари у атару сеоске општине и пољском имању, у атару варошке општине, дужна је оштећеном, на његов захтев, да накнади она општина, у атару које је кажњиво дело извршено, ако се кривац не ухвати у року од тридесет дана, од кад је испедна државна власт извештена о извршењу кривичног дела.

Члан 2.

Ако се између две или више општина породи распра о месту, где је ово дело учињено, накнада ће се оштећеном платити из касе свију тих општина подједнако, а доцније сви плаћени делови ставиће се на терет оној општини, која се у смислу члана 7. закона о општинама огласи за одговорну.

Члан 3.

Штета се свакад процењује преко вештака и исплаћује у новцу.

Члан 4.

У свима питањима ове накнаде сваку општину представља и заступа њен заступник, изабран у смислу тач. 6. чл. 70. закона о општинама, а где њега нема, председник општинског суда (чл. 26. зак. о општинама).

Члан 5.

Штету оцењују на лицу места под руковођењем истедне државне власти три вештака, који се заједно са замењеницима бирају по пропису §. 251. закона о поступку судском у грађанским парницама.

Једног од тих вештака бира оштећени, другог заступник одговорне општине, а оба вештака бирају трећег.

Члан 6.

У случају члана 2. овог закона, све општине преко свог заступника бирају заједнички једног вештака. На случај, да се не могу сложити у избору, онда ће га изабрати истедна власт.

Члан 7.

Ако једна страна не хтедне изабрати вештака, изабраће га истедна државна власт, пазећи на лица, која су оштећени помињали (§. 248. грађ. суд. поступка).

Изосталог вештака заступа у раду његов заменик.

Члан 8.

Ако се штета не може по срећством вештака определити, онда ће количину штете оштећеним заклетвом определити, која ће се извршити од свештеника у присуству истедне државне власти.

Члан 9.

Првостепени суд има право умерити оштету, коју је оштећени заклетвом определио, ако одговорна општина наведе разлоге, да је иста претерана.

Члан 10.

За оцењивање штете важе у свему прописи §. 253. до 257. грађ. суд. поступка закључно.

Члан 11.

Истедна државна власт заклеће вештаке пре извршеног вештачења, према пропису §. 259. грађ. суд. поступка.

Члан 12.

Одговорна општина плаћа вештаку на име дијурне три динара дневно.

Члан 13.

За дводесет дана, од дана протеклог рока, одређеног чланом 1. на захтев оштећеног, дужна

је истедна државна власт дело извидити и акта предати првостепеном суду на пресуђење.

Члан 14.

Оштећени положиће заклетву, да му је паљевина злонамерно учињена и поништај ствари намерно учињен. Заклетву ће извршити свештеник у присуству истедне државне власти, која да гласи:

„Заклињем се јединим Богом и свим оним што ми је по мом закону најсветије и на овом свету најмилије, да нисам злонамерно извршио паљевину или намерно поништио ствари, нити сам на то другог наговорио и да не знам ко ми је ову паљевину и поништај ствари учинио; и како право казао и заклео се, тако ми Бог помогао и овог и оног света, Амин.“

Ако оштећени на први позив истедне државне власти изјави, да се неће клети, нема права тражити накнаду штете од општине.

Члан 15.

Заклетва оштећеног потпун је доказ, да је паљевина и поништај ствари злонамерно извршен, осим ако увиђај истедне државне власти, чињен на лицу места где је дело извршено, или сведоци, под заклетвом испитани код истедне државне власти противно не доказују.

Но ако је оштећени пресудом судском лишен грађанске части, или је под полицијским надзором, или под стециштем, онда не може заклетву као доказ употребити.

Члан 16.

Испит сведока саопштиће истедна државна власт обема странама, да своје примедбе даду. Лица, која стоје у односима прописаним §. 210., 211., 212. и 215. грађ. суд. поступка према оштећеном, изузимају се из сведочења.

Члан 17.

Ако избор вештака, оцена штете, рад истедне власти није извршен по овоме закону, учиниће првостепени суд своје примедбе, по којима је истедна државна власт дужна у свему поступити и по нова акта вратити првостепеном суду на пресуђење у року одређеном чланом 11. овог закона. Првостепени суд донеће пресуду без присуства парничних страна, којом ће досудити оштећеном од одговорне стране две трећине од процењене штете, или ће га од тражења исте као незаконитог одбити. Ова је пресуда одмах извршна.

Пресуду дужан је првостепени суд за пет дана, од дана пријема акта од истедне државне власти, донети и послати надлежној власти; а за других пет дана дужна је надлежна власт предати пресуду обема странама.

Члан 18.

При спроводу акта првостепеном суду истедна државна власт наплатиће три динара таксе од одговорне општине и на акта утиснути за судски рад.

Члан 19.

Одговорна општина и оштећени могу се за накнаду штете наравњати код општинског суда (§ 6. грађ. суд. поступка).

Члан 20.

Оштећени поднеће пресуду или поравњење извршиој државној власти, која је за три месеца, од дана пријема, дужна наплату извршити од одговорне општине — осуђеног лица, сходно чл. 3. овог закона и предати оштећеном.

Члан 21.

Ако кривац, ухваћен у року одређеном чланом 1., буде осуђен па се наплата из његове имовине по пресуди судској не може да изврши, због немаштине, према уверењу надлежне власти, онда ће оштећени извршење пресуде тражити од општине, у којој је кажњиво дело извршено.

На случај да кривац буде ослобођен од истедне власти или суда, оштећени има права тражити накнаду штете од одговорне општине.

Члан 22.

Суд одговорне општине у споразуму са одбором досуђену општету распоређује на поједине грађане своје општине по пореским главама и наплаћује у року, који је означен у предњем члану.

Члан 23.

Одговорна општина плаћа таксу за вештачје прописану законом о таксама, дијурну истедној власти и све остале трошкове.

Члан 24.

Оштећеном застарева право на накнаду штете од одговорне општине, ако исту није тражио за два месеца, од дана, кад му је штета причињена; а само у случајевима предвиђеним у члану 21. застарева за два месеца, од дана кад оштећени добије решење од надлежне власти, да се осуда по пресуди нема откуд да наплати од осуђеног; или од дана од кад се оштећеном саопшти решење или пресуда којом се кривац ослобођава.

Члан 25.

Кад се кривац доцније пронађе, суд ће га поред казне осудити да врати општини досуђену накнаду штете у новцу заједно са интересом 10% годишње, рачунајући од дана кад је општина општету платила оштећеном, као и све трошкове учињене око извиђења и пресуђења. Наплаћена штета вратиће се грађанима осуђене општине, колико је од кога наплаћено заједно са припадајућим интересом.

Члан 26.

Овај закон ступа у живот, кад га Краљ потпише.

Препоручујемо свима Нашим министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом,

у колико се кога тиче, старају; властима пак за-
поведамо, да по њему поступају, а свима и свакоме,
да му се покоравају.

20. Марта 1892 год.

у Београду.

Јов. Ристић с. р.
К. С. Протић с. р.
Ј. Ђели-Марковић с. р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
министар правде,
Гл. Гершић с. р.

Председник министарског савета
и заступник
министра финансија,

Ник. П. Пашић с. р.

Министар грађевина
и заступник министра
народне привреде,

П. Велимировић с. р.

Министар правде,
Гл. Гершић с. р.

Министар иностраних дела и
заступник
министра просвете и
црквених послова,

М. Кр. Ђорђевић с. р.

Министар
унутрашњих дела,
Ј. Ђаја с. р.

Министар војни,
генерал-штабни пуковник,
Јов. Д. Пропорчетовић с. р.

Документ
39049